

Nro. 52.

A^o FELS. R. CSASZARNAK ÉS A. KIRALYNAK
KEGYELMES ENGEDELMÉBŐL.

*Költ Bétsben, Kedden Juniusnak 30-ik napján
1801-ik esztendőben.*

BCU Cluj / Central University Library Cluj

Nagy Britannia.

A *Ferfeyi* szigetben lévő Anglus sereghez 2000 ember küldetett segítségül, a' melly már most elegendő leszen az ellenség oda leendő bérontásának meg akadályoztatására.

Az Orosz és Dániai kereskedő hajókra tett embargo, az az, lemarasztás, egészen le vétetett, és most már szabadok lévén, minden akadály nélkül visszha mehetnek hazájokba. — Az erről kiadódott Kir. parantsolat, minden Britanniai kikötő helyekbe el küldetett.

Az egy ideig Sicilia körül vigyázaton volt Admiral Warren eskaderje, Egyiptomba ment, hollott már most, a' Török eskaderen kívül, 18 An-

F f f

glus linea hajók gyüllöttek öfzve, ide nem számlálván az ott lévő számos fregátokat. Az Egyiptomban lévő Frantzia hadi népet 10 ezer emberre számlállyák az Anglus közönséges levelek. — A Liffzabonában lévő Anglus követől *Pierre* úttól, cly tudósítást vett a' Londoni Kormányfzék, hogy az egyefült Frantzia - Spanyol átmadiának Portugalliába lett bé útése után, a' békesfélegnek meg nyérése végett miniller *Pinto* küldetett Párisba. — Admirál *Nelson* maga egeszfégének fokszori változása miatt az éfzakra küldött Anglus flottának kormányát le tévén, Angliába visszament, 's helyére Admiral *Pole* küldetett.

A' nem régiben el foglalt *S. Eustachiusi* szigetben 48 ágyút, 338 hordó puskaport, fok fegyvert és munitiót nyertek a' Brittusok. Ennekelötte 21 esztendővel, úgymint, 1780-ik esztendőben is el foglalvan azt az Anglusok, 3 millio font sterling nyeresféget szerzettek magoknak. — A' Fr. Respublikához tartozó napnyugoti Indiai sziget *Gvadalupe* az elegendnek szüksége miatt nagy nyomorúságra jutván kéntelen leszfiz az azt oltromló Brittusoknak magát fel adai.

Az egész Angliai, nevezetessen pedig a' Londoni Publicum leg nagyobb figyelmetefszéggel van a' Fr. Respublika tengeri készületejére. — A' Themse torkánál, hat kövekkel meg terhelt hajók süllyesztettek el, ne hogy valami úton módon a' London mellé való bé menetelre alkalmatlóságot talállyanak a' Frantzia hajók. — Az Angliai Kormányfzék bizonyos tudósítást vett a' felöl, hogy a' Fr. tengeri készületeknek Hybernia legyen a' fő tzéllya. Ezt bizonyítja azon 14 ik Majusi *Corki* levél is, mellyben azt írják, hogy az oda való kikötő helyben egy kis hajó fogatztatott el, a' mellyen lévő embernél találtatott

kártyán on a' Hyberniai partok mellett lévő tenger vizének mélysége jól és igazan meg volt határozva s. a. t.

Orosz Birodalom.

A' Pétersburgi Udv. Ujságban ilyen képpen adatnak egy Császári Hirdetésben elő azok az okok, a' mellyekre nézve Sándor Császár a' leírásfáltatott Anglus hajókat és tulajdonokat, vizsgálza adatta: — „az Anglus kereskedő hajóknak leírásfáltatását, a' melly inkább a' magános személyeknek mint az Országglószéknek volt káros, azok az okok, a' mellyek minket annak meg szüntetésétől mind ez ideig meg tartóztattak, nem kívánnyák tovább. Az Anglus hajós sereg, a' melly a' *Balticum* tengerre bé-vezven, még a' mi Reveli kikötőhelyünk mellé is el közelgetett vala, a' mi kívánságunkra már el távozott onnét, ilyen nyilatkoztatással, hogy néki a' mi partjainknak meg látogatásával leg kisebb ellenféges czélozása sem volt légyen, hanem éppen azon békefféges jószólattal véleltetett ez úttal is irántunk, a' mellyet az Anglus Országglószék már sokversben meg bizonyított. Ez a' történet tette lehetségessé, hogy az Orosz Birodalom' méltóságának meg-bántása nélkül, igazságos gondolkodásunknak és békefféges hajlandóságunknak eleget tehessünk: mellyhez képpelt meg parantsólkuk, hogy az Anglus kereskedő hajók és portékák, minden arestom alól felizabadittassanak. &c.“

Az Orosz Birodalom' külömb külömb részeiről naponként érkeznek az Anglus Kapitányok és hajós legények *Cronstadtba* vizsgálza, az ólta, hogy ez a' Császári Hirdetés ki adódott, kiknek hajóik Császári költségen állitának helyre, és úgy adautatnak nékiek vizsgálza. Mindenek arra a' lábra állitódnak vizsgálza, a' mellyenn a' múlt

elzárandó Októberjének 23-dika előtt állottanak. Új virágzásra fog az Anglusok és Oroszok között a kereskedés ismét kevés idő alatt jutni.

Azonközben, a' Batava Republikánosz is ilendő bárátságot mutat *Sándor Császár*. Annak Pétersburgban lévő követjét különös audientziara maga elejébe bocsátotta, és nagy nyájjassággal fogadta; és a' mint hallatik, a' Császár is követet fog nem sokára Hágába küldeni.

Elegyes Levelek.

Páris, Junius' 12-dikénn.

A' még itt lévő Orosz Követ Gróf *Kalitscheff* mind ez ideig is meg nem szünt a' Szárdinai Király' ügyit az Első Konzúl előtt folytatni.

Mely nagy készületeket tegyenek az Anglusok a' Frantzia Respublika ellen, meg tesszik a' következőkből: — 814 hadi hajót fegyverkezettek-fel, a' mellyek között tsak első nagyfáguak többen vagynak 2 száznál. Ezek a' 814 külömb-külobm féle hadi hajók pedig mind tsak arra vagynak szánva, hogy N. Britanniának partjait minden ellenséges expeditziók ellen védelmezzék. Ennek felette még ezeken kívül külömb-külobm kikötőhelyekben 126 Anglus hajók készülnék valamelly titkos expeditzióra. Egy szóval, ugy látszik, hogy most egélsz erejét megmozdította Nagy Britannia.

Egy hiteles Anglus közönséges levél így fejezi ki magát: — „Az Északi Hatalmasságok között elő fordúlt környülállások egélszizen visszafszerzenték az Anglus hajóknak a' minden Északi kikötőhelyekkel való hátorlágos közösülést. Bajosan fogja Frantzia Ország végre halytani azt a' plánumát, hogy a' hadakozást Északi Európába által vigye; minthogy tudja azt, hogy ezen lépés által arra kényszeritené ezen Északi Hatal-

masságokat, hogy ellene, magokat az Anglusokkal egygyelítsék, a' mellyből nem egyéb, hanem egy közönléges háboru fogna következni — a' melly által ismét tsak a' mi kedvünk fogna bé-töltődni, u. m. a' kiknek országunk' politikája kívánnyas azt, hogy Frantzia országnak nagy ere-jét, szározosan való hadakozások által vessük el magunkról. Most tehát Frantzia országnak nin-tsen mit tenni egyebet, hanem tsak az, hogy egye-nesen a' mi partjainkra való ki szállást próbálja-meg: de a' mellynek elfogadására mi, elég jó ké-születtel vagyunk. Tegyük fel, a' mit minden környüállások ízerént fel is tehetünk, hogy ne boldogulhasson ezen probatételjében: ezzel egészízen vége fog lenni minden további ellenünk való iparkodásainak. Nem építhetjük e' hát mi ezen fundamentomonn azon remeuségünket, hogy az Europai lok változásoknak nagy része, még vizfiza térhet előbbeni állapotjára. — Örvendj Britannia! “

A' Genuai vagy Liguriai vidékekenn egy olyan tolvaj fereg prédál mostanában, a' mely-nek egy 22 esztendősi fiatal ember a' vezére, és a' kit közönségesen némelyek nagy Ördögnek, mások pedig Liguriai Pasma-Oglunak neveznek. Ez minden alattavalóit napjára 5 Livrával fizeti; igen veszedelmes ember, nevezetesen azoknak, a' kik úgy nevezett nemzeti jofszágot vásároltak.

A' külső dolgokra ügyelő Minifter *Talleyrand*, fényes bált adott Jun. 8-dikánn, Páris mellett egy falusi szép kastélyban a' Livornói Grófnak és Grófnénak. Kastély, kert, uttza, egy szóval minden ugy meg volt világosítva, hogy még Paris-ban is ugy látszott, mintha valamely távolságra nagy égés lett volna. A' kastély kertjiben nevezetesen olyan világos volt, mint fényes nappal.

A' czifraságok azt a' Florentziai piatzot ábrázóltak, a' mellyen a' *Pitti* palota van épülve. A' piatzon, Florentziai népet ábrázoló tánczoló és muzsikáló sokaság várta a' Grófnak és Grófnénak, mint jöendő béli Királynának és Királynéjának érkezéfeket. Azonban egy Kurir lépvéndé, jelenti, hogy érkeznek ö Felsőgek, mellynek hallására a' sokaság mesterséges csoportot formálván, énekeivel és tánczólva vezette a' Felsőgeket, mintha győzedelmé pompával vezette volna, fel a' palota felé. — Bajos vó na ennek az örvendetes búlnak egész mivóltát le írni, kivált annak, a' ki nem látta: elég az hozzá, hogy 5 palotában ettek ittak a' vendégek, és az asztalok az evés közben három versben terítették újra. — Lehetetlen előre el látni, hogy hova czélozzon a' Frantzia Országlovszék az e' félékkel.

Páris, Jun. 18-dikán:

Leclero nevü Gárda tiszt, a' ki *Duroc* polgár a' Pál Császár halála után Pétersburgba kísérete vólt, vizsza érkezett onné tudósítókkal. Május 30-ikán indúlt vizsza: az előtt 5 napokkal érkeztek vólt Pétersburgba. Más nap reggel haladék nélkül *Pahlen* fő Ministerhez ment *Duroc*, a' kitől másod nap reggel a' Császárhoz vezetett. Igen szivesen fogadtatott ő Cs. Felsőgétől, csak különösön a' Kabinétbau. Az után a' Császári belső Tanácsoshoz *Gr. Panin*hez ment, és néhány vers béli tanácskozásokat tartott véle. A' 3-ik nap a' véle lévő személlyeket mutatta bé *Duroc* a' Császárnak a' katona paráda alkalmatosságával. Az nap dél után a' Császári kertben sétálás közben találkoztak ő Felsőge és *Duroc* együtt, a' hól egy alléban sokáig beszélgettek különösön.

A' Portugalliai hadakozásról kedvözö hira.

ket vett a' Frantzia Orszaglólzék. *Alentejo* már egészfen el van a' Spanyol feregek által foglal-
tatva. *Minister Pinto* meg érkezett a' Spanyol
tábor fő hadi szállására olyan tellyes hatalom-
mal, hogy a' Portugalliai Udvar' nevében békes-
séget eszközöljön. Már ígérletet tett is ugyan a'
felől, hogy a' Portugallus kikötőhelyek az An-
glus hajók előtt bé záródnak, 's több más e' fé-
le fel tételekről is, a' mellyek a' Frantziáknak
mind igen kedvezők: arra azonban, hogy Por-
tugalliának tartományai Spanyol és Frantzia fe-
regek által elfoglaltatván, az után, az Anglusok
által a' Frantzia és Spanyol szigetekenn elfog-
laltatott tartományokért, tserében adattallanak
ismét vissza Portugalliának, még tellyesféggel
nem állott réa a' nevezett Portugallus Követ Ur.

Hága, Jun. 13 dikénn.

Az a' nagy kérdés, hogy: szükséges e' az
eddig fenn-állott Constitutziónn egymás válto-
zásokot tenni? itten tegnapelőtt úgy határozta-
tódék meg, hogy: nem szükséges. Az első tör-
vényhozó Kamarában a' következő három kérdé-
sekben terjesztette a' dolgot az Előtűlt a' gyűlés'
elejbe: — 1) ször. Valyon el kell e' fogadni a'
Commissió javaslásait a' Constitutzióknak új plá-
numára nézve? — Ez vissza vettetett 50 voxok-
kal 12 fő ellen. — 2) ször. Valyon a' Directorium-
nak Mártzius 14 dikénn költ követsége, a' mely
által a' Constitutzióban némely változásokot jo-
vasólt volt, lehet e' a' gyűlés' tanátskozásainak
további tárgya, mind addig, míg az az idő el
nem következik, mellyet a' fenn-álló Constitutzió
arra határozott, hogy akkor ötlet meg vizálni, és
rajta szükséges változásokat tenni lehessen? —
Azok, a' kik arra voxoltak, hogy: lehet, 31 man,
azok pedig, a' kik azt allították, hogy nem lehet

29 tzen voltak. — 3)szor. Valyon a' Directorium' követségét, melyben a' Constitutzió beli változásokat jóváfólja, a' mostani formájában meg kell ő több versben halgatnunk, vagy nem? — Nem kell, ez vólt a' határozás. — Mind ezekből nyilvánfágos az, hogy azoknak pártjok, a' kik a' fenn álló Constitutziónak meg-változását nem akarják, sokkal nagyobb számmal légyenek a' Belga törvényhozó Kamarában, mint azok, a' kik azt akarják. Még tsak aztis, hogy ezen jóvaslását, valamely más formában, a' jövő elz-tendő előtt, midön t. i. az a' Constitutzió szerént meg eshetik, meg ujjithassa a' Directorium, tsak 4 voxokból álló többlég által nyerhette meg az ő pártja. Az első Kamarának ezen végzése, még a' második Kamara' elejébe megyen, a' hol három versbéli fel olvastatás, és ugyan annyi versbéli vetélkedések alá vettetik, a' mellyeknek még nem most fog végek lenni. Ezen tárgy iránt is nem találta tehát el a' Párisi Konsularis Ujság levél a' maga czélozását, a' midön (mint ugyantsak az 50-ik M. Kurir' 766-ik levéloldalán is olvastatott) így fejezte ki a' Frantzia Konzulok gondola'ját: *Hollandia jónak találta a' maga Constitutzióját meg-változtatni.*

* * *

Az 50 dik M. Kurir 765-dik levéloldalán ezek a' sorok olvastattak vólt: — „Több Frantzia Commendánfok el hagyták a' Rénus jobb partját, a' nélkül, hogy azoknak az erőffégeknek jelenvaló állapotjokat Protocollumban fel jegyezték vólna. — Mivel a' hadi archívum azoknak szoros fel jegyeztetéseket kívánnya, szükségesképen vizsgálta kellett ő nékiek oda menni, azon erősségeknél jelenvaló állapotjokat fel jegyezni, 's ezen jegyzéseiket (a' városbeli polgári Előjárók-

nak kezek alá-irása által meg erőssíteni. — De
ők 24 óra el forgása alatt e' munkát végbe vit-
ték." — Ezek a' sorok a' Párisi Konzuláris Ujj-
fág levélnek szavai voltak. *Brüsselből* ellenben
Jun. 11 dikénn, így írtak: — „Külömb külömb
Frantzia seregek, a' mátyek a' napokban a' Ré-
nus jobb pártjáról a' Respublika' határjaira ál-
tal takarodtanak vala, parantsolatot vettek, hogy
ismét a' Rénus' partjai felé közelgessenek. Né-
hány gyalog és lovas tsoportok már el is útoz-
tak *Bingen* és *Máintz* városaik felé. A' Hadi-
Minister' rendeléséből, sok ágyu- és egyéb hadi
iga- vonó lovak gyűjtetnek özfize. *Coblentzben* feles
számu ágyut készitnek úthoz. A' Rénus' bal part-
ján fekvő Regementek telyes számra pótoltat-
nak. *Julich* várából kemény erősséget formál-
nak." — Ezen levél és a' Párisi Konzuláris Ujj-
ság' szavai, egymással ellenkezni láttatnak.

Magyar Ország.

Ungvárról, 31. May.

Minthogy a' nemes szivre rézve nints egy
hegyesebb öfzton a' betsületnél, és a' virtus iránt
nyilván ki mutatott háladatós indútánál: egy
időtől fogva Ungváron való mulatásom alatt
szerentsém lévén közelebbről szemlélni, hogy mely
igen böltsen tudják N. Ungvár Vármegye T
Státuffai ezen nemes öfztönt ott a' hol éppen il-
lik és ideje vagyon a' köz jónak elzközlésében
hafzonra fordítani: el nem mellözhettem, hogy
azon követésre és ditséretre méltó módot a' mel-
lyel N. Ungvár Vármegye a' ditsősség mezciről
hoण्याikba vizszá tért fiait vizzont atyai nyá-
jas karjai közzé szoritotta, a' M. K. érdemes irói-
val ne közöljem. A' nemes Sereg érkezésének
híre mind inkább közeledvén, a' T. Státusok
egy Ungvár várossától két poľa mértföldnyi

távolságra fekvő Tiba nevű helységben, amaz több derék tulajdonosai között kiváltképpen emberi szívetetével és szelid természetével közösleges tiszteletet és szeretet érdemelt Ord. V. Ispánnyoknak Kir. Consiliarius Tek. Palozsi Horváth Pál Úrnak Ulvarában Maj. 27-dikén egybe gyülekeztenek. Innen szép rendel a' Vármegye egyik zárfloját Fő Szolgabíró Pongrátz Ferentz Ur. a' másikat ugyan csak Fő Szolgabíró Horváth Lajos Ur vivén, Alsó Ribenitze nevű helységig a' fel kelő Seregnék eleibe mentenek, ahol minnekutánna Pongrátz Ferentz Ur azt ezen alkalmatossághoz illő rövid beszéddel közölte volna, a' részben lévő Vármegye egyik zárfloját gyalogság Kapitánya Szimerecsányi István Úrnak, a' másikat pedig Horváth Lajos Fő Szolgabíró Ur a' Lovallág Hadnagyának Horváth Lajos Úrnak által adta, ezzel a' T. Státusoktól a' legnagyobb öröm ki mutótások között Tibára bevezetettek, az hol mind a' gyalogság mind a' Lovallág külön külön Kir. Consiliarius és Ord. V. Ispány Tek. Palozsi Horváth Pál Urtól igen násas és szívre ható beszéddel lett fogadtatását kézfzeses Salvé adással vizszonozta. Mely után a' mindjárt tisztelt Ord. V. Ispány Ur a' Státusokat a' Fel kelő Sereg fő tizt eivel együtt igen gazdag ebóddel és azon nap egész éjjelén tartott fényes bállal meg vendégelte a' köz embereknek pedig egy egy font húst és egy utze bott adatni parantólt. Ugyan azon napon T. Pongrátz János Ur N. Unghvár V. fő tábla bírāja, és az Uughvari Királyi Uradalomnak volt Erdő Mestere a' kinek nagyra született lija Pongrátz Miklos Ur ugyan ezen nemes Seregnél fő Hadnagyi raagban meg különböztetéssel vitézkedett, a' fel kelő Seregnék tagjait a' Strázsamesertől fogva az utolsó köz emberig egy napisoldal meg ajándékozta. Az ezt követett Majus

28 ikán a' Fel kelő Sereg dél előtt egész katonai parádával Unghvárra bé marsirozott a' Vármegye Háza előtt hadi rendet formált, az hol a' N. Varmegye Nagy Méltóságú Fő Ispánnya Királyi Arany Kultos Komornyk Gróf Stáray Sárjay János Eilep Ur ő Nagysága a' Nemes Sereg jó maga viselete iránt teljes meg elegendését ki mutatta, annak Királyához 's Hazájához való hűségét meg közönte, és kevés napok után el hagvott honnyáikba lejándó el oltásokot ki hirdentette. Melyre T. Palozsi Horváth Adám Ur a' ki ezen N. Sereget Kapitányi rangal vezette vala ki a' ditsőség mezejére, de oda künn személlyes ritka tulajdonságaiéft Nádor Ispányusk ő Királyi Fő Hertzegségétől Batallion Commendánlagra és Fő Strátsamesteri rangra emeltetett, melyel N. Unghvár V. nem kitsiny ditsőffégére az alatta való tisztekaek egy rangal való elő mozdulásra útat nyittott, a' kezére bizattatott Sereg iránt a' Tek Státusoktól meg mutattatott atyai gondozkodált katonás rövidségbe szorított fontos beszéddel meg közönte, és a' majd el oltandó N. Seregnek tagjait továbbra is a' T. Statuok Uri kegyelmekbe ajánlotta; ugyan ezt tselekedte a' lovasok részéről Fő Hadnagy Horváth Lajos Ur is. Innen kétfzeres Salve adás után az egész N. Sereg katonai rendben a' T. Statuoktól a' Püspöki Residentzia eleibe vezetett és ujra hadi rendben állittatott. Itt már Munkátsi ó Híru Püspök Méltóságos Bacinsky András Ur Exc.aját meg gyengélkevő egéllége fem akadályozhatta meg, hogy ezen hadi rendben álló Sereg eleibe személyesen le menvén. a' köz joból vett örömmel lánagaló szivét előtte ki ne öntené a' melyet menekutánna fontos beszédben eléggé ki nyilatkoztatott, a' majdon el oltandó Sereget a' má' egyszer meg nyert ditsőffégnek további jó maga viseletével lejándó fenn tartására istette,

és mindnyájokra fő Papi adását adta volna, ezen nemes Sereg is maga részéről a' mindjárt tiszteit Fő Pap Úr ő Excellentiáját fegyveres tisztelet mutatással (præsentirozással) és kétszeres Salve adással tisztelte meg, és azzal ki rendelt szállására szép rendel el takarodott. Ezt mindjárt nyomban követte az Püspök Úr ő Exc.ája Residentenciájában egy száz személyekre terített gazdagon meg rakott asztal, a' mely mellett az első pohár el köszönés az ő Excellentiája példaadásából, az áldott bekétség meg szerzőjét álhatalos Ferentz jó Királyunkat, a' második pedig az Ország Fő Vezérét, szívből szeretett Nádor Ispanyunk ő Kir. Fő Herczegségét tárgyazta, és végre ezen örömelek napját egy szinte más nap virattig tartott fényes bál koronázta. Ezen különös nagy örömelek jeleit a' T. Statusokon és a' Sereg fő tisztyein kívül kívánta ő Excellentiája annak minden tagjai íránt is külön külön azzal ki mutatni, hogy ezen a' napon a' fel kelő Sereg tagjainak is fejenként egy font hufi és egy itze bort adatni parantsolt. Bizony egy ilyen N. Seregnek tagjaitól a' mely mind oda künléteben a' T. Statusok atyai gondoskodásoknak jól tévő kezeit eléggé érzette, mind pedig haza jövevelel a' mikor már tovább reája szükség nem volt, a' háladatos indulatnak meg külömböztető jeleit szemeivel el nézte, egy ilyen tökéletes meg elegedéssel el hagyott honnyaiba visszra tért N. Seregnek tagjaitól mondom egyebet várni nem lehet, hanem hogy az el multakhoz hasonló izorofs környülállások között, a' melyet az egek töllünk hozszú idökre el tavoztassanak, még késő maradékjaikat is a' Királyhoz és Édes Hazájokhoz való hivségre és magokat az ezek mellett való kész el szánásra tulajdon példájoknak elő befzélésivel serkengetni el nem mulatnák.

Mdsodfzori Tudositás.

Joannes Nep. Alber e Scholis Piis S. S. Theologiae Doctor, et in Archi-Episcopali Lyceo Colocensi S. Scripturae Professor per omnes Veteris, et Novi Testamenti libros eiusdem S. Scripturae fecit Interpretationem, atque hanc Hungariae, et Provinciarum, quae cum ea coniunctae sunt, Venerabili Clero dedicavit. — Propositum illius fuit Hungariae Praesulum illi voto servire, quo in Budensium Comitiorum suo consessu anno ab hinc undecimo totius Scripturae S. Interpretationem in praxi per omnes illius libros in suarum Dioecesium Lyceis fieri voluerunt: cum ad id tempus, biennium, quod erat Scripturae S. pro alumnis Theologiae destinatum, totum fere in solis Hermenevticae regulis percipiendis contereretur, atque ex practica S. Scripturae Interpretatione aliqua tantum illius capita delibarentur. Quae ratio, etsi non diu tenuit, et in plerisque Lyceis reducta illa prior methodus sit; nemini tamen dubium esse potest, quin talis in praxi Scripturae S. tractatio non tantum utilis, verum etiam necessarii futura sit iis quoque, qui ad priorem methodum iterum adacti sunt: quod quantumcumque praeepta Hermenevticae didicerint; ex historiae solis, sine bono Interprete, Scripturam S. intellecturi numquam sint. — Quare ille sic suam hanc fecit Interpretationem, ut adhibitis non tantum aliorum Interpretum Commentariis, verum etiam Sactorum Patrum Operibus, iusuper linguarum Orientalium, et antiquarum Versuum subsidiis eam exhiberet iuxta omnem Hermenevticae artem exactam, atque eructa ex Patrum intelligentia, et sensis. Procedit de capite ad caput, et de versu ad versum una continente Oratione non seiungendo Interpretationem a texto, potestque semper omnis integre Scripturae verbi. Et quaevisque difficultas, vel obscuritas se obicit; haec exponit, et discutit plana, et aperta explicatione: explicationem-

que suam semper ex aliquo principio Hermeneutis
co demonstrat, ut nihil asserat, quod non prober.
Istaque ratione illos etiam, qui sunt difficillimi, et
obscurissimi Scripturae libri in apurum deducit, illa
imprimis loca diligentissime discutiendo, in quibus
a Catholicis ii disconveniunt, que aliter credunt. Sed
neque etiam omittit illorum, quorum nunc ingenia
adversus Revelatam Religionem pruriant, argutian-
culas ad illa Scripturae S. loca retundere, ubi talis
veritas Religionis proponitur, ad quam ipsi suis ra-
tiunculis consurgunt. — Speciminis autem gratia,
ut ex re iudicium ferri posset, non solis verbis si-
bi assensum quaereret; delecta quaedam Scripturae
S. loca misit ad Venerabilem Eundem Clerum per
omnes Dioeceses: nec in vicem vel huius sui laboris,
vel istius Eidem Clero factae a se oblationis
aliud rogavit; quam ut ii, quibus placeret, se sub-
scriberent, subscriptioneque hac testarentur se Opus
ubi prodierit, accepturo, et si sufficiente numero
essent, qui illud acciperent, edi possit. Nec prae-
numerationis pretium aliquod etiam praevis postu-
lavit; sed cum pretium secundum phylas determi-
nasset non ultra in Mediana charta quam crucife-
ros duos, in Scriptoria autem quatuor; tam primum
pretium ab iis, qui opus accepturi sunt, postquam
illud accepissent, voluit, ut per partes exhiberetur.
— Est autem oblatio haec sic accepta a Praesuli-
bus, et ab iis, qui Dioecesibus praesident, ut ne-
minem alicubi esse intellexerit, cui non ratio istius
Operis valde esset probata, et ubi non hi suas etiam
dando literas Clero suo illud commendassent. — Hac
autem istius Editionis etiam per Ephemerides pub-
licatio propterea fit, ut quoniam recipsa demonstras-
set non tantum e Clero, verum etiam e DD. Se-
cularibus esse plures, qui illud habere velint, eoque
magis, quod Scriptura S. non tantum pro Clero, ve-
rum etiam pro omni Christiano sit; illi a comparatione
non excluderentur, deinde notitia illius etiam
ad exteras Provincias efferetur, et cum illis quoque,

siqui inde illud accipere velent, communicandum esse libenter, ostenderetur: nec arcentur, sed potius invitantur etiam ii, qui Religione disiuncti sunt cum Scripturæ S. tractatio vel eo maxime debeat conducere, ut quaerendo ex ea veritatem, quæ non nisi una, atque simplex esse potest, in unius Veritatis gremium omnes consociemur, neve inter nos, qui in eundem Christum credere nos profiteamur, dissensiones sint, et schismata. — Impressio illius fiet Pesthini per D. Mathiam Trattner in Formato, ut vocant, Octavi maioris ætatis typorum, et chartæ diligentia, ut nihil etiam ex hac parte ulterius desiderari possit. Addentur etiam suis locis mappæ Geographica, et tabulæ Chronologica, ut nihil detis, quod ad eius perfectionem, et integritatem pertinet. Totum Opus excrescet circiter ad 15 tomos: sicque intenditur, ut tomo primo prodeunte ad vundinas, quæ erunt mense Augusto istius anni, semper deinde, quotiescunque ibi erunt nundinæ, singuli, aut etiam bini tomi prodeant, intraque triennium tota editio peragatur. Pretium totius Operis in charta Mediana faciet circiter 25 fl. — Cui ergo, extra illam etiam, quæ per Dioeceses fit circulationem, placuerit, istud Interpretationis S. Scripturæ Opus habere; is velit nomen suum per literas Collocam ad eius Editorem mittere cum designatione chartæ Medianæ, vel Scriptoriæ. Sen suas literas non gravetur gratuitas, (Franco valgo, dicunt) mittere, ex Hungaria ad 15tam usque Julii, exteri ad finem Augusti huius Anni.

Colocæ 15ta Aprilis 1801.

Primus Tomus Operis huius citra omnem dubitationem, ut in Sua ad Venerabilem Clerum Hungariæ oblatione promisit Autor, ad Nundinas Pesthnienses, quæ Mense Augusto hoc Anno futuræ sunt,

prodibit. Nam tametsi ex omnibus Diocesisibus rescriptum nondum venerit, tamen tali cum approbatione, et desiderio hoc illius opus, quod in specimine exceptum est, ut, quamvis casu in hoc impeditissimum tempus incidisset propter incommoditatem molestissimi belli: tamen eo numero iam sint ii, qui se subscribendo declararunt opus accepturos, ut his solis habitis iam etiam edî illud possit.

Tudósítás.

Pesti Könyvtáros Kis István Urnál következő ujj Magyar Könyvek találatnak.

1. *Édes Gergely* Keservei és Nyájaskodásai, nagy 8-tzad rétbén, 14 árkus, Pesten Landerer betőivel 1801-ben. az árra 36 kr.

2. *Szabó Dávid* Ortographia és Grammatika béli észre-vételei, a' Magyar Prosodiával egygyütt, 8 tzad rétt. 8 árkus, Komáromban Weinmüller bet. az árra 20 kr.

3. *Szikszai György* Debreczeni Ref. Predikátornak a' Természeti és Keresztyén Vallásról irt Munkája, 8 rétbén 36 árkus Pesten Trattner Mátyás bet. az árra 1 forint.

4. A' Kánt szerént való Filozófiának rostálgatása levelekben. Magyarra fordította és az ujj Filozófia pártfogói ellen intézett Jegyzésekkel meg bővítette Budai Esaiás Közönséges Historiát és Deák Literaturát tanító Professor, 8 rétt. 8 árkus Pofonban Wéber Simon Péter bet. 1801-ben az árra 30 kr.

A' Természeti Historiának első darabja: az Allatok Országa mellyet készített Doctor *Földi János* 8 rétt. 36 árkus, Pofonban Wéber Simon Péter bet. 1801. 1 for. 30 kr.

Vége az II ik Fertály Esztendőnek.